

Անցնող տարւոյն Յունիսին, Գանիւրէի մէջ մեծաւ բանասեղծ, երազարակագիր, ուսուցիչ եւ գրող Արեամ Տաւրեան:

Ծնած էր 1909ին: Նախակրթութիւնը ստանալով Գանիւրէի Ազգ. Գալուստեան վարժարանին մէջ, շարունակած էր իր ուսումը Վալապրի (Ֆրանսա) երկրագործական բարձրագոյն վարժարանին մէջ ուր պսակուած էր որպէս մասնագէտ-հոգատեսիս եւ պսակաւոր զիտքեանց խաղողագէտ:

Գանիւրէի մէջ պաշտօնավարած է հայ եւ օտար վարժարաններու մէջ եւ պարգևատրուած որպէս օժիտիէ տախտակի շնորհաւոր:

Հիմնադրին էր «Ջանախիթ» գրական-ընկերային բերքին: Եւ գեղեցիկ լեզուն, ոճը, մատուցական մարդու պարկեշտ կեցուածքը եւ հայ արժէքներու ինչպէս նաեւ Հայց. Եկեղեցւոյ հանդէպ իր խորունկ սէրը սիրուած գրիչ մը դարձուցած էին զինքը:

Ունի բազմաթիւ երազարակագրական էջեր, որոնք իրենց շունչով, բարձրութեամբ եւ մշտնջենի ազնուութեամբ յատկանշական տեղ մը ապահոված են իրեն մեր ժամանակակից գրականութեան մէջ: Եւ մահով բաց մը կը բոլոր:

Հաւասարապէս ուժեղ եւ արուեստագէտ բանասեղծ մըն էր: Հաւաստի մարդ, խղճամբ ուսուցիչ, պարկեշտ մատուցական եւ ազնուական խմորէ արուեստագէտին վաղափառ մահը ցաւ է բոլորիս եւ կորուստ մը Հայ Գրականութեան, վասնզի իր ուժերու լրման մէջ էր անիկա, եւ կրնար տակաւին գեղեցիկ զարծեր արտադրել: Որպէս նմայ՝ սօսքեւ կը դնենք երկու հերքուած իրով:

Խմբ.

Ն Ա Ր Ե Վ

Թորգոմ Արեւսպ. Գուշակեանին

Ամէն գիշեր դողալով, ես դողալով կը բանամ
Լուսացնցուդ զիրքն այս շարականի մը հանգոյն...
Մոմերու պէս կը վառին բառերը խորն իմ հոգւոյն.
Ու կը շնչեմ ումպ առ ումպ Սուրբին հոգին խնկահամ...:

Ամէն գիշեր ես կ'իջնեմ այս ծովուն մէջ ալեկոծ
Առագաստի մը նըման... կ'երբամ հեռո՛ւ, շահ հեռու,
Ալիքներուն համբոյրով իմ խեղճ հոգիս լուալու.
Ա՛հ, վերադարձն, Աստուած իմ, գրկած նոր յոյս մ'ոսկեզօծ...:

Խաչի մը պէս կը դողայ լամբարին լոյսն իմ բարի...
Ծառէս ծաղիկ առ ծաղիկ աղօթքը դեռ կը բափի.
Մինչ կը լեցուին աչիւնն իմ արցունքներով արծաթի...:

Զայն կը փակեմ: Լոյսերու հեղեղ մը գիս կ'ողողէ.
Իմ խորհուրդէս ըսպիտակ շարունակներ կը ժայթկն.
Աղանիներ մի առ մի կ'իջնան արհիս տանիքին...:

Ա Ն Յ Ա Ք . . .

Անցա՛ր, անցա՛ր իմ փութա կապոյտ երգի մը նրման,
Ես դողացի ու կեցայ . . .

Մերկ ոսկերուդ հետքերուն վրայ լոյսեր բացուեցան՝
Ձերք ծաղիկներ արծաթեայ . . .

Երկա՛ր, խորունկ ակօսներ իմ սրտին մէջ ձգեցին
Ձոյգ արօրներն աչքերուդ . . .

Պիտի ծաղկի՞, Աստուած իմ, ծիլ մը պզտիկ ու մեկին
Անապատին մէջ այս մութ . . .

Քանդակեցի գիծ առ գիծ ես ըզեզ մէջն իմ հոգւոյն,
Անձանի պէս մարմարեայ,
Որպէսզի դուն չըմեռնող երազն ըլլաս մաքրագոյն՝
Իմ օրերուս ապագայ . . .

. . . Ըսէ՛, տարի՞ր աչքիդ մէջ փչ մը մոխիր ինձմէ դուն,
Որ զերք մացառ մ'այրեցայ . . .

ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ

ԵՐԵԿՈՆ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԴԱՇՏՈՒՄ

Հաւարեց արեւն երանգակալի գոյները մաս - մաս,
Մանիշակագոյն երանգը թողեց հայոց լեռներին,
Մասիսին տուեց իր բոլոր ոսկի բոյլերը երազ,
Որ փայլատակի ծարաւ սրտիս դէմ՝ իր հեռուներից:

Յետոյ խրտացրեց՝ կապոյտ երանգը՝ զով ու տրտմաշուք,
Ու թուաց կապոյտ այս խաղաղութեան թաւիշն է եղել,
Թուաց աշխարհն իմ չի սուգուել երբեք արեան՝ մշուշում,
Ձի եղել ասես այստեղ կոտորած եւ ոչ էլ եղեռն:

Ճնդեցին ոսկի խաղերը վերջին այգու ծառերից,
Վազը խաղողի սուգունց կապոյտի փափուկ ծալքերում,
Այգու դռները բացուել են ասես այդ կապոյտ լոյսից,
Չկայ ցանկապատ ու չկայ սահման իմ հայրենիքում:

Թուում է աշխարհն իմ հայրենական այգի է եղել,
Ու նրա կապոյտ աստղէ երազն է մինչ լոյս դեգերել . . .

ԱՐՇԱԼՈՅՍ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ